

ת"פ 25782/05/22 - מדינת ישראל נגד רביע גית

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 25782-05-22 מדינת ישראל נ' גית(עציר)

בפני	כבוד השופט אוהד גורדון
המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשם	רביע גית (עציר)

החלטה

לפני בקשה לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982.

רקע

1. כתב האישום מייחס לנאשם עבירת שוד, לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977. כפי הנטען, ביום 1.5.22 לאחר שהמתין ליד שירותים ציבוריים ועם צאת המתלוננת (ילידת 1938) מהשירותים, תלש מצווארה תליון ושרשרת עשויים זהב ונס מהמקום. בצווארה נגרם סימן אדמומיות.
2. הנאשם מעוניין לטעון לאכיפה בררנית. טענתו כפי שנוסחה בישיבה מיום 23.6.22 היא ש"בנסיבות הללו מוגש כתב אישום בעבירה לשם גניבה לפי סעיף 381(א)(2)". תחילה הציג כתבי אישום שלטענתו מוכיחים את הטענה. ביום 7.8.22 הגיש את הבקשה מושא החלטה זו, לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, במסגרתה ביקש לקבל את כל כתבי האישום שהוגשו בשבע השנים האחרונות בעבירה של תקיפה לשם גניבה לפי סעיף 381(א)(2) לחוק, וכן כל הנחיה קיימת באשר להגשת כתבי אישום לפי סעיף זה, כשניתן להעמיד לדין גם בגין שוד.
3. ביום 4.9.22 הגיבה המאשימה לבקשה. דיון בבקשה נערך ביום 8.9.22, בו טען ב"כ הנאשם כי החומרים המבוקשים נחוצים להגנתו. המאשימה טענה שלא עמד בנטל המוטל עליו ובכלל זה כי הפסיקה שהגיש נוגעת לקטינים ולהסדרי טיעון, ואינה עדכנית או רלבנטית. עוד הגישה לעיון את הודעות המתלוננת וכן מסמך של המשנה לפרקליט המדינה (להלן: "מסמך המשנה") לגביו טענה בתגובתה בכתב כי "קיים נוהג לפיו פועלת הפרקליטות" אך התנגדה לחשיפתו בטענה שמדובר בתרשומת פנימית. בסוף הדיון ביקשו הצדדים שהות למשא-ומתן והסכימו כי ההחלטה תינתן לאחר שימסרו הודעה בנושא. היום מסרו כי המו"מ כשל.

דין

4. בחנתי את טיעוני הצדדים כפי שהוצגו בכתב ובעל פה. במכלול השיקולים ולמעט בסוגיה אחת שתוצג בהמשך, אני סבור שיש לדחות את הבקשה.

בקשת כתבי האישום

5. לפי ההלכה הפסוקה, על הנאשם הנטל להציג תשתית לכאורית ראשונית שיש בה לתמוך בטענתו, וזאת כתנאי לחיובה של התביעה להשלים את התמונה העובדתית בנתונים שלנאשם אין גישה אליהם. הרף שעל הנאשם לעמוד בו נמוך מהרף הנדרש להוכחת טענת האכיפה הבררנית עצמה, ואין מקום לדרישה מכבדה יתר על המידה, אך אין מדובר בדרישה ריקה מתוכן ואין להורות לתביעה למסור מידע מכוחו של סעיף 108 הנזכר לעיל ללא ראיות ראשוניות (למשל בג"ץ 4922/19 **נוה נ' מדינת ישראל** (9.12.19), ת"פ (מח' י-ם) 15902-09-18 **מדינת ישראל נ' אשקר** (6.6.19)).

עוד יש לתת את הדעת לטיב העבירות הנדונות, כשלעניין זה נקבע באחת הפרשות כי אין להיעתר לבקשה למסירת נתוני אכיפה שעה שמדובר בעבירות פליליות שהעמדה לדין בהן שכיחה, שאז ניתן לאתר את הנתונים הדרושים בדרכים כגון מאגרי המידע הממוחשבים. שיקולים נוספים עוסקים במידת ההכבדה על הרשות באיתור המידע והיקפו המשוער - בשים לב לטיב הבקשה, באפשרות הפגיעה בפרטיות צדדי ג', ובמבחנה של טענת האכיפה הבררנית עצמה (ת"פ (מח' ת"א) 15297-06-21 **מדינת ישראל נ' בוטיאר** (13.3.22), ת"פ (אש') 33480-03-20 **מדינת ישראל נ' יבדאייב** (23.9.20)).

6. יישום קווים מנחים אלה לא מאפשר להיענות לבקשה. להוכחתה של טענת אכיפה בררנית לא די בכך שהנאשם יצביע על מקרה כזה או אחר בו הועמד אדם לדין בעבירה המקלה בנסיבות דומות. עליו להראות סטייה ברורה ממדיניות נוהגת של התביעה, שלה מסור שיקול הדעת לבחור את סעיף האישום, תוך אכיפה שונה של הדין ללא טעם הולם ושלא על יסוד שיקולים ענייניים (למשל ע"פ 6328/12 **מדינת ישראל נ' פרץ** (10.9.13)).

הנאשם ביקש את כתבי האישום שהוגשו לאורך תקופה בעבירה המקלה, ובה בלבד. די באופי זה של הבקשה כדי לדחותה. שכן, גם אם יקבל לידיו את כתבי האישום האמורים ויאתר מקרים שנסיבותיהם דומות והובילו להעמדה לדין בעבירה המקלה, הרי שלא די בכך להראות כי קיימת מדיניות שכזו, ממנה סתמה המאשימה בהעמידה לדין את הנאשם כאן בעבירת השוד. בד-בבד, ייתכנו מקרים של העמדה לדין בעבירת השוד בנסיבות דומות - אחריהם ההגנה כלל אינה מבקשת לתור.

7. ואכן, עיון במאגרים מעלה מקרים לא מעטים מהסוג האמור. למשל בע"פ 6862/13 **חג'אזי נ' מדינת ישראל** (7.7.14) דן בית המשפט העליון במקרה בו הורשע אדם שעקב אחרי אחר, תלש בכוח מצווארו שרשרת זהב תוך גרימת חבלה בצוואר הקרבן וברח - וראו הניתוח שם של חומרת עבירת השוד בנסיבות אלה, גם כשדרגת האלימות הנלווית לה היא מינורית יחסית. בע"פ 49/13 **פלונים נ' מדינת ישראל** (26.2.14) נדונה הרשעה בשורת עבירות שוד בגין מספר מעשים של תלישת שרשרת בכוח מצווארן של נשים מבוגרות שחלקן קשישות, וכשחלק מהמעשים כללו אך תלישת התכשיט והימלטות. למקרים נוספים של העמדה לדין ואף הרשעה בשוד בנסיבות דומות ראו ע"פ 2490/14 **פלונים נ' מדינת ישראל** (6.5.15), ע"פ 1233/15 **מאג'ד נ' מדינת ישראל** (19.1.16), ע"פ 2363/13 **עמרו נ' מדינת ישראל** (26.2.14), בש"פ 3031/14 **רזייב נ' מדינת ישראל** (12.5.14), ע"פ 1601/05 **מדינת ישראל נ' פלוטניקוב** (9.5.05), ע"פ 6440/08 **סידמון נ' מדינת ישראל** (11.8.08).

8. בנסיבות אלה, אין טעם הולם להורות על איתור כלל כתבי האישום לתקופה שהתבקשה, העוסקים בנסיבות דומות ושהובילו להעמדה לדין בעבירה המקלה, תוך הכבדה על המאשימה.

9. בדיון טען ב"כ הנאשם כי גם אם לא יבסס אכיפה בררנית, המידע עשוי להיות רלבנטי לשלב העונש.

משהתבקשו כתבי אישום ולא גזרי דין, ומשלא בוסס קושי לאתר גזרי דין במאגרים המשפטיים, אין בנימוק זה להצדיק את קבלת הבקשה.

10. לכן, הבקשה לקבלת כתבי האישום נדחית.

מסמך המשנה

11. לא אוכל לקבל את טענת המאשימה כי כל מסמך המשנה אינו רלבנטי, או שכולו בגדרי "תרשומת פנימית" שאין לחשפה בפני ההגנה.

12. המסמך הוא סיכום דיון מיום 7.4.14 בנושא של הגשת כתבי אישום בגין שוד או בגין עבירות קלות יותר. רובו מתעד את מהלך הדיון ואת דברי הדוברות והדוברים במהלכו. חלקים אלה עונים להגדרת תרשומת פנימית ולתכליות בשלן תרשומות מעין אלה אינן נחשפות, בדגש על החשש לפגיעה בסדרי עבודתן של רשויות אכיפת החוק וביכולתן לנהל היועצויות באשר לדרכי פעולתן ולגבש מדיניות בצורה חופשית ומקצועית (למשל בש"פ 10787/06 **אבו שחאדה נ' מדינת ישראל** (17.1.07), בש"פ 1378/20 **זגורי נ' מדינת ישראל** (7.4.20)).

13. שונים פני הדברים בנוגע לפרק הסיכום שבמסמך. בפרק זה הנחיה תמציתית אופרטיבית של המשנה לפרקליט המדינה לעניינים פלייט דאז, בשאלה מתי תעשה התביעה שימוש בשיקול הדעת המסור לה ותימנע מהגשת כתב אישום בעבירת שוד, תוך העדפת עבירה של תקיפה לשם גניבה או דרישת נכס באיומים.

14. הקריטריונים שנקבעו שם עשויים להיות רלבנטיים לטענת ההגנה, ככל שתטען כי בעניינו של הנאשם התרחשה סטייה מן ההנחיה. הרלבנטיות מומחשת הן בתכני ההנחיה והן בתגובתה של המאשימה לבקשה מושא החלטה זו, בה מסרה כי בהחליטה להעמיד לדין את הנאשם בעבירת השוד פעלה בהתאם להנחיה האמורה. בלשונה, "בעבירות אלה, הפרקליטות פועלת במסגרת מדיניות מגובשת וברורה אשר אף הועלתה על הכתב והוסדרה במסגרת מסמך פנימי משנת 2014...".

15. אין מדובר בתרשומת פנימית לפי מהותה וטיבה, כי אם בקביעת המדיניות לפיה פועלת המאשימה בסוגיה הנדונה, וששימשה גם בהחלטה להעמיד לדין את הנאשם כאן בעבירת השוד. לא הוצגו טעם הולם או הצדקה לחסות מדיניות זו מן ההגנה. בכלל זה, אין בחשיפתה לפגוע בתכליות שתוארו לעיל.

16. עוד לא הוצג הבדל של ממש בין הנחיה זו, לבין הנחיות פרקליט המדינה המפורסמות ברבים ועוסקות לא אחד במדיניות העמדה לדין. עצם העובדה שניתנה בידי משנה לפרקליט המדינה או בסופו של סיכום דיון אינה מונעת בחינה מהותית של ההצדקה לחשפה - ראו לשם ההשוואה את ההחלטה בעת"מ (י-ם) 49897-06-13 **וייס נ' הממונה על חוק חופש המידע** פסקאות 36-40 (4.3.15) בה הוחלט על חשיפת הנחיות של משנה לפרקליט המדינה, ואת ההחלטה בהליך ערעור שאישרה את החשיפה תוך קביעה כי דובר במסמך מקצועי שאין לראותו כהיועצות פנימית ואין קושי לחשפו (ע"מ 2668/15 **מדינת ישראל נ' וייס** (18.11.15)). באותה החלטה נקבע גם שכלל יש לדון בעתירה לחשיפת חומר ממין זה במסגרת ההליך הפלילי. אפנה גם להחלטה בת"פ (כ"ס) 56624-12-19 **מדינת ישראל נ' בעסידן** (19.7.20)).

17. אבהיר שאין בקביעתי כאן אמירה, לפיה העמדת הנאשם לדין בעבירת השוד סתה מן ההנחיה האמורה. הדיון כאן אינו עוסק בכך, אלא ברלבנטיות אפשרית לטענת ההגנה שהדיון בה טרם מוצה, וזאת למרות שהחלטתי כאן עוסקת גם בקשיים העומדים בפני הטענה דוגמת הפסיקה שהוצגה לעיל והקריטריונים שיוצגו

בהמשך לרבות מיהות הנפגעת.

18. בנסיבות אלה, היה מקום להורות למאשימה לחשוף את פרק הסיכום במסמך המשנה. אלא, שהעיון מעלה כי בתגובתה לבקשה כבר חשפה המאשימה את הקריטריונים דשנקבעו באותה הנחיה תמציתית. בכלל זה, כתבה כי ההחלטה האם להעמיד לדין בשוחד או בעבירה קלה יותר נעשית לפי המדיניות הבאה:

"...ככלל במקרים בהם מתקיימים יסודות עבירת השוחד - גניבה שאליה נלווית אלימות או איום באלימות - יש להעמיד לדין בעבירת שוחד, אלא בהצטברות שלושה תנאים: הראשון הוא אלימות קלה או היעדר מאבק; השני הוא מיהות הנפגע - אינו קשיש, קטין או חסר ישע; השלישי הוא ערך נמוך של שווי הנכס הנגנב".

19. מקטע זה כמוהו כ"פראפרזה" של ההנחיה האמורה, לצרכי הליך זה. הדבר מיתר הוראת גילוי של פרק הסיכום למסמך המשנה.

20. לכך חריג אחד: בהנחיה כפי שהיא מופיעה במסמך המשנה קיים ביאור של המינוח "אלימות קלה" בו השתמשה המאשימה בתגובתה. כך במשפט במסמך המשנה המתחיל במילים "בעניין אלימות:..." . אני סבור כי בביאור זה יש השלמה נחוצה לדברים המהותיים שכבר נחשפו, ואיני מוצא עילה הולמת שלא להביאו בפני ההגנה.

הכרעה

21. הבקשה נדחית, למעט הוראה למאשימה להעביר להגנה ב"פראפרזה" את המשפט אליו התייחסתי בפסקה 20 להחלטה זו.

היות שהחלטה זו ניתנת שלא במעמד הצדדים וכדי לאפשר למאשימה לכלכל את צעדיה, אני קובע כי ההחלטה תיכנס לתוקף ביום 31.10.22.

22. המזכירות תשלח את ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"ט תשרי תשפ"ג, 24 אוקטובר 2022, בהעדר הצדדים.